

**SZEKSZÁRDI BABITS MIHÁLY
ÁLTALÁNOS ISKOLA
MIHÁLY BABITS GRUNDSCHULE**

**A német nemzetiségi oktatás-nevelés
helyzete**

**2019/2020. tanévtől a 2022/2023. tanévig
terjedő időszakban**

Szekszárd, 2022. 10. 24.

Készítette:

Botos Iлона
intézményvezető

I. Német nemzetiségi oktatásban részesülő tanulók száma

Az alábbi táblázat bemutatja a német nemzetiségi oktatásban résztvevő tanulók számának alakulását a vizsgált időszakban.

Tanév	Német nemzetiségi oktatásban résztvevő tanulók száma	Német nemzetiségi oktatásban résztvevő tanulók aránya
2019/2020	196 fő	48 %
2020/2021	181 fő	44 %
2021/2022	178 fő	42 %
2022/2023	163 fő	40 %

Sajnos a tanulók létszámában folyamatosan csökkenő tendencia érvényesült az elmúlt években jelen tanévig.

II. Az oktatás- nevelés feltételei, szakos ellátottság

Iskolánkban a német nemzetiségi nyelvoktatás bontott csoportokban szerveződött minden évfolyamon a vizsgált tanévek során.

Tanulóink heti 5 órában sajátították el a nemzetiségi német nyelv és irodalom lexikai anyagát, és heti 1 órában foglalkoztak népismerettel a NAT iránymutatásai és a nemzetiségi nyelvoktatás irányelvei alapján.

A heti 5 illetve 5+1 óraszám, és a nyelvvizsga előkészítők lehetővé tették, hogy tanulóink a 8. osztályban alapfokú, esetleg középfokú nyelvvizsgát tegyenek.

A német irodalom megismerésére szolgált az is, hogy évente többször a Deutsche Bühne színházi előadásait nagy számban tekintették meg a nemzetiségi német nyelvet tanuló diákjaink.

A Goethe mozi előadásainak látogatása elősegítette az élő nyelv gyakorlását, szövegértés fejlesztését.

Sajnos a járvány súlytotta tanévekben ezen lehetőségek száma kevesebb volt.

Iskolánkban az oktatást 2 német nemzetiségi nyelvtanár és 2 nemzetiségi tanító végezte nagy szakértelemmel, a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve, változatos módszerek alkalmazásával. A minél eredményesebb és sikeresebb munka érdekében nyelvtanáraink rendszeresen vesznek részt szakmai, módszertani továbbképzéseken, melyek tapasztalatait sikeresen alkalmazzák munkájuk során.

Egy kolléganő a DSD vizsga írásbeli feladatainak javításában is szerepet kapott.

Ennek alapja kijelenthető, hogy kiváló a pedagógiai munkájuk, szakmai felkészültségük a kollégáknak.

A nevelés – oktatás színtere német órákon a két felújított nyelvi szaktanterem, ahol térképek, poszterek, plakátok, nyelvtani táblázatok, német illusztrációk segítik a nyelvtanulást. A tanórákon lehetőség nyílik arra is, hogy a nyelvtanuláshoz a számítógépes szaktantermet is használhassák a tanulók.

III. Hagyományőrzés, népismeret

A népismeret órákon lehetőség nyílik a kisebbség történelmének, szellemi és tárgyi kultúrájának megismerésére heti 1 órában. A népismeret órákat a német nyelvet tanító kollégák tartják.

Fontos számunkra, hogy szemléletessé tegyük az oktatást, ezért az évek során sok képet és tárgyi eszközt, filmet, könyveket szereztünk be, amelyek a kollégák rendelkezésére állnak.

Ahhoz, hogy tanulóink minél erőteljesebb indíttatást kapjanak a német nemzetiségi nyelv megtanulására, igyekszünk „németes” környezetet is biztosítani. Ennek érdekében 2004- ben nyílt meg nemzetiségi múzeumunk, mely gyerekek százait ismerteti meg a kisebbség kultúrájával. A kiállítás anyaga megújult és kibővült, ami azóta is folyamatosan gyűlik a diákok, pedagógusok és a szülők segítségével.

Iskolánkban 2. és 3. évfolyamokon német nemzetiségi táncot tanított Köhlerné Koch Ilona német táncoktató heti 2 órában, melyet a fenntartó finanszírozott. Az elsajátított táncokat általában a tanulók év végén nemzetiségi műsor keretében mutatták be az iskola többi tanulójának és a szülőknek. Sajnos a táncoktatás a koronavírus járvány miatt a 2020/2021. tanévtől elmaradt.

A felsős nemzetiségi tanterv szerint tanulók közül 44 fő, 2019 novemberében Geresdlakra kirándulhatott, ahol megtekintették a német nemzetiségi kiállítással berendezett tájházat és nemzetiségi programon vehettek részt. Az itt látottak és hallottak jól illusztrálták a diákok számára a népismeret órákon tanultakat.

A tanév során, 2019 decemberében adventi kirándulást szerveztünk Bécsbe 6., 7. és 8. osztályos német nyelvet tanuló diákjainknak. A tanulók ismerkedtek a város nevezetességeivel, és megismerték az adventi bécsi hangulatot, kipróbálhatták nyelvtudásukat.

A bécsi és a geresdlaki kirándulás megvalósítását a Tolna Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat Közgyűlése támogatta.

2021 novemberében a budaörsi Jakob Bleyer Heimatmuseum-ba látogattunk el németes diákjainkkal.

2022 áprilisában pedig Solymárra szerveztünk kirándulást, ahol a Svábházat és a Múzeumot tekintették meg a tanulók.

Mindkét esetben a program része volt a település megtekintése, az itt élő „svábság” mindennapi életének megismerése és a témához kapcsolódó kézműves foglalkozás is.

A 4. osztályos tanulók számára, minden tanév tavaszán megrendezett, egész napos, német nemzetiségi hagyományokkal való ismerkedést célzó kirándulást 2021 és 2022 tavaszán sikerült megszervezni Mecseknádasdra, ahol a vízi malmot, a fazekas műhelyt és a Dechant Antal fafaragó mester műhelyének kiállítását megtekintették, és még a fafaragást is kipróbálhatták a gyerekek.

Az iskolai rendezvényekre német nyelvű műsorokkal készültünk, ezek jelenetek, verses-dalok összeállítások voltak, amelyek a nézők szórakoztatásán túl a szereplők nyelvi fejlődését is szolgálták.

A fenti programokon való részvétellel diákjainknak lehetőség nyílik a különböző tantárgyakban tanult ismereteket (kultúra, hagyományok, szokások) közvetlenül az élő

környezetben is megismerni, ezáltal motivációs lehetőséget nyújtunk számukra a tartalmak közvetítésére.

Iskolán kívül segítséget nyújtunk eligazodni a mai kisebbségi lét megjelenési formáiban, ismertetjük szervezetüket, programjaikat.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink rendszeresen szerepeljenek a következő rendezvényeken:

- Német nemzetiségi est (december);
- Babits nap
- Tavaszváró ünnepélyen hagyományőrző műsor keretében;

A fenti rendezvényre az elmúlt tanévekben a járványügyi intézkedések miatt több esetben nem kerülhetett sor.

IV. Eredményeink

Intézményünk 2013-ban bekapcsolódott a DSD I. (Deutsches Sprachdiplom) nemzetközi nyelvvizsgáztatási rendszerbe. A 8. osztályos tanulóink a Közös Európai Referencia keret szerint A2 vagy B1 szintű német nyelvtudásukról adhatnak számot az általános iskola befejezésével.

A 2019/2020. tanévben járványügyi helyzet adta nehézségek miatt több diákunk nem vállalta, illetve a szülő nem engedélyezte, a szóbeli vizsgarészen való részvételt. Így sajnos ezeknek a tanulóknak – hiába tettek sikeres írásbeli vizsgát – a vizsgája érvénytelennek minősült. Összesen 28 tanuló tett sikeres írásbeli vizsgát, szóbeli vizsgára közülük 18 fő vállalkozott. Az alábbi eredmények születtek: 4 fő A2 szint, 14 fő B1 szint

A 2020/2021. tanévben összesen 28 tanuló tett sikeres írásbeli és szóbeli vizsgát. Az alábbi eredmények születtek: 7 fő A1 szint, 8 fő A2 szint, 13 fő B1 szint
Középfokú – B2 – komplex nyelvvizsgára 7 tanuló jelentkezett és mindenkinek sikerült elérni ezt a szintet.

A 2021/2022. tanévben sikeres írásbeli és szóbeli vizsgát összesen 17 tanuló tett. Az alábbi eredmények születtek: 8 fő A1 szint, 7 fő A2 szint, 2 fő B1 szint
2 tanuló eredményes középfokú – B2 – komplex nyelvvizsgát tett.

A tanulmányi versenyek egy része a járvánnyal súlytott tanévekben nem került megrendezésre, de mindig kerestük a lehetőségeket a tanulóink tehetséggondozására. A tanulóink versenyeken elért eredményei a mellékletben olvashatóak.

V. Pályázatok, elnyert támogatások

Támogatások

2019/2020. tanév

A TM Német Nemzetiségi Önkormányzathoz benyújtott pályázataink alapján az alábbi programjaink megvalósításához kaptunk támogatást:

- Velence a hóban c. német nyelvű színházi előadás megtekintése a Német Színházban 2019. november 5-én. (80 tanuló) 56 000 Ft
- Kirándulás Geresdlakra 2019. november 7-é. Tájház megtekintése, részvétel nemzetiségi programon. (44 tanuló) programdíj:67 200 Ft + útiköltség 60 000 Ft
- Adventi kirándulás Bécsben 2019. december 12-én. (50 tanuló) 316 600 Ft

2020/2021. tanév

- **A TM Német Nemzetiségi Önkormányzattól az alábbi támogatásban részesültünk:** Szótárak vásárlására 187 695 Ft összegben (15 db gyermekszótár, 5 db kisszótár, 15 db tanuló szótár).
- **A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat felajánlásával** 375 db német nyelvű könyvvel gyarapodtunk (gyermek regények, képeskönyvek, albumok).

2021/2022. tanév

A TM Német Nemzetiségi Önkormányzathoz benyújtott pályázataink alapján az alábbi támogatásban részesültünk:

- Magyarországi Német színház előadásának látogatása 80 német nemzetiségi program szerint tanuló részére 80 000 Ft összegben.
- Kirándulás Budaörsre 2021.11.15-én 5-6. és 2011.11. 17-én 7-8. évfolyamos német nemzetiségi osztályok tanulóinak.
- Kirándulás Solymárra 2022.04.05-én 5-6. és 2022.04.12-én 7-8. évfolyamos német nemzetiségi osztályok tanulóinak. Útiköltség támogatása 100.000 Ft-tal.

Pályázatok a vizsgált időszakban

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt „Nyelvi környezetben megvalósuló nemzetiségi, népismereti, művészeti, hagyományőrző és olvasótáborok megvalósításának 2020. évi költségvetési támogatása” kategóriában két nyertes pályázatunk is volt:

- **NEMZ-TAB-20-0177** „Nyelvtanulás anyanyelvi környezetben a német partneriskolánknál.” Elnyert összeg: 1 200 000 Ft
- **NEMZ-TAB-20-0178** „Ismerkedés a svábok életével.” Elnyert összeg: 500 000 Ft

Sajnos a fenti, már elnyert pályázatok később visszavonásra kerültek a járványhelyzet miatt. Ezt követően, nagy örömünkre, az **Országos Német Nemzetiségi Önkormányzathoz benyújthattuk a pályázatok átdolgozott változatait** (a külföldi utazás helyett belföldi programot lehet megvalósítani a járványhelyzet miatt), amelyek támogatást nyertek.

- **NEMZ-N-20-0184** „Schwäbische Türkei felfedezése” Elnyert összeg: 861 000 Ft
- **NEMZ-N-20-0184** „Ismerkedés a svábok életével.” Elnyert összeg: 944 000 Ft

A fenti két pályázat által támogatott programok 2020/2021. tanév során kerültek megvalósításra

Nemzetiségi pályázatokon összesen elnyert összeg: 3 505 000 Ft

VI. Kapcsolataink

Igyekszünk folyamatosan jó kapcsolatot ápolni minden Oktatási- Nevelési és Közművelődési Intézménnyel, így az általuk szervezett programokba aktívan bekapcsolódunk (pl. Városi óvodák, általános és középiskolák, Goethe Intézet, Nemzetiségi Pedagógiai Oktatási Központ, Goethe mozi, Deutsche Bühne... stb.). Nyelvtanáraink gyakran vesznek részt a városi, város környéki német versenyek zsűrijében.

Testvériskolai kapcsolatot ápolunk a németországi Rodenbach településen lévő Adolf Reichwein Általános-, Közép-, és Reáliskolával (Adolf Reichwein Schule). A kapcsolatunk célja az évenkénti találkozások alkalmával a nyelvgyakorlás, ismerkedés egymás országgal, kultúrájával, a diákélet mindennapjaival.

A kapcsolat fizikai megvalósítására sajnos nem volt lehetőség az elmúlt tanévekben. A világjárvány miatt bevezetett intézkedések miatt a külföldi utazás, illetve a német diákok fogadása is meghiúsult.

Véleményem szerint a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzattal hosszú évek óta jó kapcsolatot tudhatunk magunk mögött. Külön köszönöm Farkas Pál Györgyné elnök asszonynak és Töttös Gábor Intézményi Tanácsunkba delegált képviselőnek támogató együttműködését.

Sokat köszönhetünk a Tolna Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat Közgyűlésének, Féhr György elnök úrnak, a tervezett programjaink megvalósításához nyújtott anyagi támogatásáért, valamint Krémer György úrnak és a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának.

VII. Összegzés - tapasztalatok

Évekre visszamenőleg azt tapasztaljuk, hogy bár a szülők egy része továbbra is nagyon szívesen választja gyermeke számára a nemzetiségi német nyelv tanulásának lehetőségét, a tanulólétszám azonban évről-évre csökken.

Továbbra is kiemelten fontosnak tartjuk, hogy diákjaink az itt eltöltött 8 év alatt szilárd és tartós alapokat szerezzenek a német nyelv ismerete és szeretete, a német kultúra, a német hagyományok megismerése és ápolása, valamint a német identitás elmélyítése terén.

Ennek érdekében továbbra is tervezzük iskolán kívüli programok (kirándulások, mozi- és színházlátogatások, partner kapcsolat fenntartása... stb.) rendszeres és gyakori szervezését.

A fentiekben leírtakra figyelemmel örülünk, hogy lehetőségünk van minden évben német nemzetiségi osztályt indítani, s az itt tanulók meglegedésére a 8 évet közös munkával sikeresen teljesíteni.

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzattól, valamint a Tolna Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzattól folyamatosan mind anyagi, mind erkölcsi támogatást kapunk munkánkhoz, a nemzetiségi oktatás - nevelés színvonalas megvalósításához, melyet ezúton is szeretnék megköszönni.

Külön köszönöm Krémer György segítségét abban, hogy pályázataink támogatásra találtak a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatánál.

Segítő együttműködésükre továbbra is számítunk!

MELLÉKLET

TANULNMÁNYI VERSENYEK EREDMÉNYEI NÉMET NEMZETISÉGI NYELV ÉS IRODALOM 2019-2020

1. Országos Nemzetiségi Online verseny – I. kategória (országos eredmény)

2. hely	Heim Kata	3.b
---------	-----------	-----

2. Országos Nemzetiségi Népismeret verseny – Országos Nemzetiségi Fotópályázat

Különdíj	Kun László	8.b
----------	------------	-----

3. Országos TITOK német nyelvi Levelezős verseny (országos eredmény)

1.hely	Szabó Sophia	3.b
--------	--------------	-----

4. hely	Bachesz Kende	3.b
---------	---------------	-----

	Marsai Lilla	3.b
--	--------------	-----

5. hely	Pap Kristóf	3.b
---------	-------------	-----

	Balogh Zoé	3.b
--	------------	-----

6. hely	Dobos Milán	4.b
---------	-------------	-----

	Erdélyi Sára	3.b
--	--------------	-----

	Maul Viktória	4.b
--	---------------	-----

4. Géza-Tusa-területi verseny – német nyelv

1.hely	Boda Gyöngyi	8.b
--------	--------------	-----

6.hely	Reibling Kamilla	7.b
--------	------------------	-----

2020/2021

1. Országos Nemzetiségi Online verseny – I. kategória (országos eredmény)

2. hely	Heim Kata	4.b
---------	-----------	-----

2. Országos TITOK német nyelvi Levelezős verseny (országos eredmény)

1. hely	Lückl Péter	3.b
---------	-------------	-----

	Perjés Cintia	4.b
--	---------------	-----

	Pap Kristóf	4.b
--	-------------	-----

	Szekeres Péter	4.b
--	----------------	-----

	Pfaff Csanád	4.b
--	--------------	-----

	Bachesz Kende	4.b
--	---------------	-----

2. hely	Takács Villó	4.b
---------	--------------	-----

4. hely	Fazekas Janka	4.b
---------	---------------	-----

	Balogh Zoé	4.b
--	------------	-----

5. hely	Marsai Lilla	4.b
---------	--------------	-----

2 Megyei német nyelvi –szövegértési verseny

4. hely	Fazekas Nándor	4.b
---------	----------------	-----

5. hely	Paff Csanád	4.b
---------	-------------	-----

6. hely	Szekeres Péter	4.b
---------	----------------	-----

3 A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat „Egy zsák bab” címmel meghirdetett rajzpályázatán:

1. hely	Fazekas Nándor	4. b
---------	----------------	------

2. hely	Fritz Nóra	4. b
---------	------------	------

2021/2022

1. Megyei német nyelvi szövegértő verseny

3. hely Túri Cecília 4.b

2. Országos német nemzetiségi online verseny (országos eredmény)

3. hely Szabó Balázs 4.b

3. Országos német nyelvi vers és prózamondó verseny megyei döntő

2. hely Kárpáti Judit 3.b

3. hely Rádi – Aszódy Emma 3.b

Milhoffer Flóra Bella 1.b

Országos döntő:

1. hely **Milhoffer Flóra Bella** **1.b**

4. Országos nemzetiségi rajzpályázat (országos eredmény)

3. hely Szili Emília 3.b

Különdíj Rádi – Aszódy Emma 3.b

Szabó Balázs 4.b

Bödő Jázmin 3.b

Koch Izabella 3.b

Kiss Míra 3.c

5. Országos TITOK német nyelvi Levelezős verseny (országos eredmény)

4.hely Kárpáti Judit 3.b

Szabó Balázs 4.b

Rádi-Aszódy Emma 3.b

Sándor Róza Emília 3.b

Szegedi Anna 3.b

Szili Emília 3.b

5.hely Hargitai Zalán 3.c

Sajben Csanád 3.b

6.hely Gyuris Zoja 3.b

Görbe Balázs 3.b

7.hely Lückl Péter 4.b

6. A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat „A kásás fazék” címmel meghirdetett rajzpályázatán:

1.hely	Fazekas Nándor	5.b	
2.hely	Fritz Nóra	5.b	
3.hely	Szommer Luca		7b
1.hely	Gál Noémi	7.b	
2.hely	Bali Nóra	5.b	
	Kappel Dorka	7.a	
3.hely	Obendorf Dalma	8.b	

7. Géza-Tusa- megyei német verseny

4.hely	Haász Marcell	7.b	
5.hely	Pegler Réka	8.b	